

Libelleninventarisatie
Natuurmonumentengebied
Hollands Ankeveen

In
2012

W.J.A. Hoeffnagel
Ankeveen

Copyright 2013

W.J.A. Hoeffnagel (Willem-Jan)

Mr. J.C. Buhrmannlaan 54

1244 PH Ankeveen

035-6919356

w.j.a.hoeffnagel@hccnet.nl

Alle foto's zijn door de auteur genomen.

Inhoud

1.	Inleiding	5
2.	Methode	6
2.1	Hollands Ankeveen (bestaand)	6
2.2	Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)	7
3.	Resultaten Hollands Ankeveen (bestaand)	8
3.1	Hollands Ankeveen (21-05-2012)	8
3.2	Hollands Ankeveen (24-05-2012)	9
3.3	Hollands Ankeveen (02-06-2012)	10
3.4	Hollands Ankeveen (07-07-2012)	11
3.5	Hollands Ankeveen (23-07-2012)	11
3.6	Hollands Ankeveen (12-08-2012)	12
3.7	Hollands Ankeveen (02-09-2012)	13
4.	Resultaten Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)	14
4.1	Hollands Ankeveen (21-05-2012)	14
4.2	Hollands Ankeveen (24-05-2012)	14
4.3	Hollands Ankeveen (02-06-2012)	15
4.4	Hollands Ankeveen (07-07-2012)	15
4.5	Hollands Ankeveen (23-07-2012)	16
4.6	Hollands Ankeveen (12-08-2012)	16
3.7	Hollands Ankeveen (02-09-2012)	17
5.	Conclusies	18
5.1	Bespreking doelsoorten	20
5.2	Bespreking gebieden	20
5.3	Vergelijking 2008 - 2012 (bestaand)	20
5.4	Vergelijking 2009 - 2012 (nieuw ingericht)	22
5.4	Overige soorten	23
6.	Literatuur	24

Tabellen

1.	Bezoekgegevens	6
2.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 21-05-2012 (bestaand)	8

Libellen Inventarisatie Hollands Ankeveen 2012

3.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 24-05-2012 (bestaand).....	9
4.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 02-06-2012 (bestaand).....	10
5.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 07-07-2012 (bestaand).....	11
6.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 23-07-2012 (bestaand).....	12
7.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 12-08-2012 (bestaand).....	13
8.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 02-09-2012 (bestaand).....	13
9.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 21-05-2012 (nieuw ingericht).....	14
10.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 24-05-2012 (nieuw ingericht).....	14
11.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 02-06-2012 (nieuw ingericht).....	15
12.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 07-07-2012 (nieuw ingericht).....	15
13.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 23-07-2012 (nieuw ingericht).....	16
14.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 12-08-2012 (nieuw ingericht).....	16
15.	Waarnemingen Hollands Ankeveen 02-09-2012 (nieuw ingericht).....	17
16.	Waarnemingenoverzicht 2012	19
17.	Vergelijking 2008 - 2012 (bestaand).....	21
18.	Vergelijking 2008 - 2012 (nieuw ingericht).....	22

Foto's

	Gevlekte witsnuilibel	Voorblad
1	Vroege glazenmaker	7
2	Zwarte heidelibel	17
3	Smaragdlibel	18
4	Haas	23
5	Zwanebloem	24

Routes

1.	Route Hollands Ankeveen 21-05-2012	25
2.	Route Hollands Ankeveen 24-05-2012	26
3.	Route Hollands Ankeveen 02-06-2012	27
4.	Route Hollands Ankeveen 07-07-2012	28
5.	Route Hollands Ankeveen 23-07-2012	29
6.	Route Hollands Ankeveen 12-08-2012	30
7.	Route Hollands Ankeveen 02-09-2012	31

1. Inleiding

In 2012 is vergunning (Vergunning 3) verkregen van de Vereniging Natuurmonumenten om een gebied te inventariseren op het voorkomen van Libellen (Odonata). Het betrof wederom het gebied Hollands Ankeveen (hierbij werd zowel het bestaande gebied als het een paar jaar geleden heringerichte gebied onderzocht).

Bij deze inventarisatie is met nadruk gezocht naar de doelsoorten die voor de Vereniging Natuurmonumenten van belang zijn. Vanwege de onverwachte waarneming van de Vuurlibbel (*Crocothemis erythraea*) in 2008 is deze soort aan de lijst van doelsoorten toegevoegd.

De lijst van onderzochte doelsoorten betreft derhalve:

- Vroege glazenmaker – *Aeshna isosceles*
- Groene glazenmaker – *Aeshna viridis*
- Grote keizerlibel – *Anax imperator*
- Glassnijder – *Brachytron pratense*
- Bruine korenbout – *Libellula fulva*
- Vuurlibbel – *Crocothemis erythraea*
- Gevlekte witsnuitlibel – *Leucorrhinia pectoralis*.

Buiten de doelsoorten werden alle andere libellensoorten genoteerd.

Aangezien er in eerdere jaren verschillende soorten zijn waargenomen die op de lijst staan van de Vlinderstichting voor Soortgerichte Monitoring, worden de verzamelde gegevens sinds het jaar 2010 ook voor dit onderzoek gebruikt. Het betreft de volgende routes:

L1079	Hollands Ankeveen Oost 1	Glassnijder
L1080	Hollands Ankeveen Oost 2	Vroege glazenmaker
L1081	Hollands Ankeveen Oost 3	Gevlekte witsnuitlibel
L1082	Hollands Ankeveen Oost 4	Bruine korenbout
L1083	Hollands Ankeveen Oost 5	Glassnijder
L1084	Hollands Ankeveen Oost 6	Vroege glazenmaker
L1085	Hollands Ankeveen Oost 7	Bruine Korenbout

2. Methode

Beide gebieden zijn een aantal keren bezocht (zie Tabel 1). Vanwege de weersomstandigheden en eigen vakantie(s) lukte het niet om de gebieden vaker te bezoeken of op andere data. Tijdens de inventarisaties die uitgevoerd werden waren de omstandigheden behoorlijk goed.

Waarnemingsdata en weersomstandigheden				
Datum	Lokatie	Bewolking	Windsnelheid	Temperatuur
21.05.12	Hollands Ankeveen (bestaand)	Half	Matig	22 °C
21.05.12	Hollands Ankeveen (nieuw)	Half	Matig	22 °C
24.05.12	Hollands Ankeveen (bestaand)	Sluier	Weinig	26 °C
24.05.12	Hollands Ankeveen (nieuw)	Sluier	Weinig	26 °C
02.06.12	Hollands Ankeveen (bestaand)	Half	Matig	20 °C
02.06.12	Hollands Ankeveen (nieuw)	Half	Matig	20 °C
07.07.12	Hollands Ankeveen (bestaand)	Licht	Weinig	23 °C
07.07.12	Hollands Ankeveen (nieuw)	Licht	Weinig	23 °C
23.07.12	Hollands Ankeveen (bestaand)	Onbewolkt	Weinig	24 °C
23.07.12	Hollands Ankeveen (nieuw)	Onbewolkt	Weinig	24 °C
12.08.12	Hollands Ankeveen (bestaand)	Onbewolkt	Matig	24 °C
12.08.12	Hollands Ankeveen (nieuw)	Onbewolkt	Matig	24 °C
02.09.12	Hollands Ankeveen (bestaand)	Zwaar	Weinig	20 °C
02.09.12	Hollands Ankeveen (nieuw)	Zwaar	Weinig	20 °C

Tabel 1 Bezoekgegevens

Tijdens de bezoeken werden de libellensoorten genoteerd waarbij de aantallen van de doelsoorten exact werden bepaald en die van de overige soorten in een aantal categorieën (1, 2, 3, 4, 5, 6 – 25, 26 – 50, 51 – 100 en > 100).

De locaties van de waargenomen doelsoorten werden met behulp van een Garmin GPSmap 60CSx via markeerpunten aangegeven op de digitale TOPOnl stafkaart.

2.1 Hollands Ankeveen (bestaand)

Dit gebied betreft een open weidegebied met gegraven sloten. Door de relatieve beslotenheid van de wateren en de vrij hoogopgaande oeverbegroeiing is dit gebied zeer geschikt voor libellen.

Het gebied is onderzocht door zeven keer in het zomerseizoen van 2012 langzaam langs de oevers te lopen en alle waargenomen soorten te noteren.

2.2 Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)

Dit gebied is in 2009 (voor het libellenseizoen) nieuw ingericht door het afgraven van de bovenlaag en uitgraven van redelijk grote wateren. In de tussentijd begint zich vegetatie te ontwikkelen echter voornamelijk (zeer) lage) planten en mossen. Het moet zich dus nog volop ontwikkelen. Met name het opkomen van wat hogere oeverbegroeiing zal het voorkomen van libellen ondersteunen door de beschutting die dit zal opleveren.

Het gebied is onderzocht door zeven keer in het zomerseizoen van 2012 langzaam langs de oevers te lopen en alle waargenomen soorten te noteren.

Aangezien het gebied recent is ingericht zijn de topografische kaarten (nog) niet aangepast. Met wat creativiteit kunnen de routes die gelopen zijn toch wel op het nieuwe terrein gepositioneerd worden.

Foto 1 Vroege glazenmaker

3. Resultaten Hollands Ankeveen (bestand)

3.1 Hollands Ankeveen (21-05-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 25.

Tijdens deze ronde waren met name van de Vroege glazenmaker en de Glassnijder veel exemplaren aanwezig. Ook de Bruine korenbout werd waargenomen.

Hollands Ankeveen (bestand)			
21.05.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	348
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	349
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	351
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	354
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	356
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	358
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	360
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	364
Glassnijder	Brachytron pratense	1	348
Glassnijder	Brachytron pratense	1	350
Glassnijder	Brachytron pratense	2	352
Glassnijder	Brachytron pratense	1	353
Glassnijder	Brachytron pratense	1	355
Glassnijder	Brachytron pratense	1	357
Glassnijder	Brachytron pratense	2	359
Glassnijder	Brachytron pratense	2	360
Glassnijder	Brachytron pratense	1	362
Bruine korenbout	Libellula fulva	1	361
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Lantaamtje	Ischnura elegans	6-25	
Vuurjuffer	Pyrrhosoma nymphulum	6-25	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	>100	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	>100	
Smaragdlibel	Cordulia aenea	6-25	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	51-100	

Tabel 2 Waarnemingen Hollands Ankeveen 21-05-2012 (bestand)

Libellen Inventarisatie Hollands Ankeveen 2012

3.2 Hollands Ankeveen (24-05-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 26.

Tijdens deze ronde werden vier van de doelsoorten waargenomen. Hierbij waren de waarnemingen van de Gevlekte witsnuitlibel opmerkelijk omdat deze soort de afgelopen jaren maar zeer sporadisch is gevonden.

Hollands Ankeveen (bestaand)			
24.05.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	373
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	386
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	387
Glassnijder	Brachytron pratense	2	365
Glassnijder	Brachytron pratense	1	366
Glassnijder	Brachytron pratense	2	367
Glassnijder	Brachytron pratense	1	368
Glassnijder	Brachytron pratense	1	369
Glassnijder	Brachytron pratense	1	370
Glassnijder	Brachytron pratense	1	371
Glassnijder	Brachytron pratense	2	372
Glassnijder	Brachytron pratense	1	374
Glassnijder	Brachytron pratense	1	375
Glassnijder	Brachytron pratense	1	376
Glassnijder	Brachytron pratense	1	377
Glassnijder	Brachytron pratense	1	378
Glassnijder	Brachytron pratense	1	381
Glassnijder	Brachytron pratense	1	382
Glassnijder	Brachytron pratense	1	384
Glassnijder	Brachytron pratense	2	391
Glassnijder	Brachytron pratense	1	392
Bruine korenbout	Libellula fulva	1	383
Bruine korenbout	Libellula fulva	1	384
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	1	378
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	1	379
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	1	380
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	1	385
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Lantaarntje	Ischnura elegans	4	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	>100	
Vuurjuffer	Pyrrhosoma nymphula	2	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	>100	
Smaragdlibel	Cordulia aenea	>100	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	>100	
Noordse witsnuitlibel	Leucorrhinia rubicunda	1	

Tabel 3 Waarnemingen Hollands Ankeveen 24-05-2012 (bestaand)

Libellen Inventarisatie Hollands Ankeveen 2012

3.3 Hollands Ankeveen (02-06-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 27.

Deze keer vier doelsoorten. Opvallend waren weer de nu grotere aantallen van de Gevlekte witsnuitlibel. Berichten in het libellencircuit gaven aan dat 2012 voor deze soort een zeer goed jaar is geweest. Ook de Bruine korenbout is in redelijke aantallen waargenomen.

Hollands Ankeveen (bestaand)			
02.06.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	393
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	394
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	397
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	398
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	399
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	400
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	401
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	402
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	403
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	4	405
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	2	407
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	408
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	2	411
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	414
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	416
Glassnijder	Brachytron pratense	2	395
Glassnijder	Brachytron pratense	1	400
Glassnijder	Brachytron pratense	1	406
Glassnijder	Brachytron pratense	1	408
Glassnijder	Brachytron pratense	1	409
Glassnijder	Brachytron pratense	1	413
Glassnijder	Brachytron pratense	1	418
Bruine korenbout	Libellula fulva	1	399
Bruine korenbout	Libellula fulva	2	412
Bruine korenbout	Libellula fulva	1	413
Bruine korenbout	Libellula fulva	3	415
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	1	396
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	4	401
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	1	404
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	2	406
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	2	408
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	1	410
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	1	416
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Lantaarntje	Ischnura elegans	51-100	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	>100	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	>100	
Smaragdlibel	Cordulia aenea	6-25	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	26-50	
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	26-50	
Noordse witsnuitlibel	Leucorrhinia rubicunda	1	

Tabel 4 Waarnemingen Hollands Ankeveen 02-06-2012 (bestaand)

3.4 Hollands Ankeveen (07-07-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 28.

Twee doelsoorten met voor het eerst de Grote Keizerlibel. Deze soort was opvallend afwezig bij eerdere rondes maar kan gemist zijn door afwezigheid in de laatste 3 weken van juni vanwege vakantie.

Hollands Ankeveen (bestaand)			
07.07.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	423
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	424
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	2	425
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	426
Grote keizerlibel	Anax imperator	1	422
Grote keizerlibel	Anax imperator	1	425
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Lantaarntje	Ischnura elegans	>100	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	>100	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	6-25	
Blauwe glazenmaker	Aeshna cyanea	1	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	51-100	
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	>100	
Steenrode heidelibel	Sympetrum vulgatum	6-25	

Tabel 5 Waarnemingen Hollands Ankeveen 07-07-2012 (bestaand)

3.5 Hollands Ankeveen (23-07-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 29.

Wederom twee doelsoorten maar toch behoorlijke aantallen van de andere soorten. Met name de observaties van twee Bruine glazenmakers zijn verassend. Deze soort schijnt het gebied nu ook ontdekt te hebben.

Hollands Ankeveen (bestaand)			
23.07.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	3	427
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	2	428
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	429
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	430
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	431
Vroege glazenmaker	Aeshna isosceles	1	432
Grote keizerlibel	Anax imperator	1	430
Grote keizerlibel	Anax imperator	1	432
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Gewone pantserjuffer	Lestes sponsa	2	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	>100	
Lantaarntje	Ischnura elegans	>100	
Watersnuffel	Enallagma cyathigerum	6-25	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	6-25	
Kleine roodoogjuffer	Erythromma viridulum	1	
Paardenbijter	Aeshna mixta	1	
Bruine glazenmaker	Aeshna grandis	2	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	1	
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	6-25	
Bloedrode heidelibel	Sympetrum sanguineum	1	
Steenrode heidelibel	Sympetrum vulgatum	6-25	

Tabel 6 Waarnemingen Hollands Ankeveen 23-07-2012 (bestaand)

3.6 Hollands Ankeveen (12-08-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 30.

Alleen de Grote keizerlibel werd als doelsoort waargenomen. De Zwarte heidelibel lijkt het gebied weer gevonden te hebben.

Libellen Inventarisatie Hollands Ankeveen 2012

Hollands Ankeveen (bestaand)			
12.08.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Grote keizerlibel	Anax imperator	1	435
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Gewone pantserjuffer	Lestes sponsa	51-100	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	1	
Lantaamtje	Ischnura elegans	>100	
Watersnuffel	Enallagma cyathigerum	6-25	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	26-50	
Kleine roodoogjuffer	Erythromma viridulum	1	
Paardenbijter	Aeshna mixta	3	
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	2	
Bloedrode heidelibel	Sympetrum sanguineum	5	
Zwarte heidelibel	Sympetrum danae	1	
Steenrode heidelibel	Sympetrum vulgatum	26-50	

Tabel 7 Waarnemingen Hollands Ankeveen 12-08-2012 (bestaand)

3.7 Hollands Ankeveen (02-09-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 31.

Deze keer geen doelsoorten maar toch leuke aantallen van de overige soorten.

Hollands Ankeveen (bestaand)			
02.09.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
-	-		
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Gewone pantserjuffer	Lestes sponsa	6-25	
Lantaamtje	Ischnura elegans	6-25	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	2	
Kleine roodoogjuffer	Erythromma viridulum	1	
Paardenbijter	Aeshna mixta	6-25	

Tabel 8 Waarnemingen Hollands Ankeveen 02-09-2012 (bestaand)

4. Resultaten Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)

4.1 Hollands Ankeveen (21-05-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 25.

Slecht van de doelsoort Glassnijder werd een exemplaar gezien.

Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)			
21.05.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Glassnijder	Brachytron pratense	1	363
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Lantaarntje	Ischnura elegans	2	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	6-25	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	5	
Smaragdlibel	Cordulia aenea	1	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	6-25	

Tabel 9 Waarnemingen Hollands Ankeveen 21-05-2012 (nieuw)

4.2 Hollands Ankeveen (24-05-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 26.

Van de doelsoorten werd alleen de Glassnijder gezien.

Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)			
24.05.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Glassnijder	Brachytron pratense	1	388
Glassnijder	Brachytron pratense	1	389
Glassnijder	Brachytron pratense	1	390
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Variabele watersnuffel	Coenagrion pulchellum	6-25	
Lantaarntje	Ischnura elegans	2	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	6-25	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	6-25	
Smaragdlibel	Cordulia eanea	6-25	

Tabel 10 Waarnemingen Hollands Ankeveen 24-05-2012 (nieuw)

4.3 Hollands Ankeveen (02-06-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 27.

Tijdens deze ronde werd wederom de Glassnijder als doelsoort gezien. Met drie andere soorten waarbij de aantallen redelijk hoog waren.

Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)			
02.06.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Glassnijder	Brachytron pratense	1	417
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Lantaarntje	Ischnura elegans	6-25	
Variabele watersnuffel	Coenagrion pulchellum	6-25	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	26-50	

Tabel 11 Waarnemingen Hollands Ankeveen 02-06-2012 (nieuw)

4.4 Hollands Ankeveen (07-07-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 28.

Tijdens deze ronde werden geen doelsoorten waargenomen maar wel opvallend hoge aantallen van zeven van de overige soorten.

Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)			
07.07.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
-	-		
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Gewone pantserjuffer	Lestes sponsa	2	
Lantaarntje	Ischnura elegans	26-50	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	26-50	
Watersnuffel	Enallagma cyathigerum	51-100	
Vierlek	Libellula quadrimaculata	6-25	
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	26-50	
Steenrode heidelibel	Sympetrum vulgatum	1	

Tabel 12 Waarnemingen Hollands Ankeveen 07-07-2012 (nieuw)

4.5 Hollands Ankeveen (23-07-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 29.

Tijdens deze ronde werden de Grote keizerlibel als doelsoort waargenomen negen van de overige soorten.

Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)			
23.07.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
Grote keizerlibel	Anax imperator	1	433
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Gewone pantserjuffer	Lestes sponsa	2	
Lantaantje	Ischnura elegans	6-25	
Variabele waterjuffer	Coenagrion pulchellum	6-25	
Watersnuffel	Enallagma cyathigerum	26-50	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	6-25	
Kleine roodoogjuffer	Erythromma viridulum	2	
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	6-25	
Paardenbijter	Aeshna mixta	2	
Steenrode heidelibel	Sympetrum vulgatum	2	

Tabel 13 Waarnemingen Hollands Ankeveen 23-07-2012 (nieuw)

4.6 Hollands Ankeveen (12-08-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 30.

Tijdens deze ronde werden acht soorten waargenomen.

Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)			
12.08.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
-	-		
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Gewone pantserjuffer	Lestes sponsa	1	
Lantaantje	Ischnura elegans	6-25	
Watersnuffel	Enallagma cyathigerum	26-50	
Grote roodoogjuffer	Erythromma najas	3	
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	2	
Paardenbijter	Aeshna mixta	1	
Bloedrode heidelibel	Sympetrum sanguineum	1	
Steenrode heidelibel	Sympetrum vulgatum	3	

Tabel 14 Waarnemingen Hollands Ankeveen 12-08-2012 (nieuw)

4.7 Hollands Ankeveen (02-09-2012)

De route van deze inventarisatie is te vinden op pagina 31.

Tijdens deze ronde werden drie soorten waargenomen.

Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)			
02.09.12			
Doelsoorten [NL]	[Wet.]	Aantal	Markeerpunt
-	-		
Overige soorten [NL]	[Wet.]	Aantal	
Gewone pantserjuffer	Lestes sponsa	3	
Lantaarntje	Ischnura elegans	3	
Watersnuffel	Enallagma cyathigerum	6-25	

Tabel 15 Waarnemingen Hollands Ankeveen 02-09-2012 (nieuw)

Foto 2 Zwarte heidelibel

5. Conclusies

Na vijf jaar onderzoek in het al bestaande deel van Hollands Ankeveen bestaat al een goed beeld van de libellendiversiteit. Na vier jaar onderzoek kan ook al een eerste indicatie gegeven worden over het nieuw ingerichte deel. Dat deel van Hollands Ankeveen is nog volop in ontwikkeling maar wordt steeds meer gekoloniseerd vanuit het bestaande deel.

Het eindresultaat voor 2012 is te zien in Tabel 16. In 2012 werden 22 soorten waargenomen hetgeen een zeer goed resultaat genoemd mag worden. Daarbij zijn vijf doelsoorten gezien. Dat de laatste doelsoort, de Groene glazenmaker, niet wordt waargenomen is niet verbazingwekkend gezien de afwezigheid van Krabbescheer. Zonder deze waterplant kan geen voortplanting van de Groene glazenmaker plaatsvinden.

De teller van het nieuw ingerichte deel kwam in 2012 op 14 soorten. Dit betekent een verdere groei die te verwachten was gezien de ontwikkeling met meer vegetatie en de kolonisatie mogelijkheden vanuit het naastgelegen gebied. In de toekomst is een verdere groei van het aantal soorten te verwachten. Wat opvalt is echter dat de kolonisatie traag verloopt. Voor goede vliegers als libellen werd dit sneller verwacht. Mogelijk dat de (trage) vegetatievorming een grotere invloed heeft dan verwacht.

Foto 3 Smaragdlibbel

Libellen Inventarisatie Hollands Ankeveen 2012

Resultaat van de Inventarisatie 2012		
Doelsoorten	Hollands Ankeveen (bestaand)	Hollands Ankeveen (nieuw ingericht)
Vroege glazenmaker	X	
Grote keizerlibel	X	X
Glassnijder	X	X
Gevlekte witsnuitlibel	X	
Vuurlibel		
Bruine korenbout	X	
Aantal doelsoorten soorten	5	2
Overige soorten		
Gewone pantserjuffer	X	X
Variabele waterjuffer	X	X
Azuurwaterjuffer		
Watersnuffel	X	X
Grote roodoogjuffer	X	X
Kleine roodoogjuffer	X	X
Vuurjuffer	X	
Bruine winterjuffer		
Lantaarntje	X	X
Paardenbijter	X	X
Blauwe glazenmaker	X	
Bruine glazenmaker	X	
Smaragdlibel	X	X
Metaalglanslibel		
Vierlek	X	X
Noordse witsnuitlibel	X	
Gewone oeverlibel	X	X
Zwarte heidelibel	X	
Bloedrode heidelibel	X	X
Steenrode heidelibel	X	X
Aantal overige soorten	16	12
Totaal aantal soorten	22	14

Tabel 16 Waarnemingen overzicht 2012

5.1 Bespreking doelsoorten

Doelsoorten:

- Vroege glazenmaker en Glassnijder zijn de meest voorkomende doelsoorten.
- Groene glazenmaker: ontbreekt in Hollands Ankeveen hetgeen verklaard kan worden door het volledig ontbreken van Krabbescheer.
- Grote keizerlibel: voor een in Nederland algemene soort zijn de aantallen nog steeds teleurstellend zowel in aantallen exemplaren als in aantallen locaties.
- Bruine korenbout: typische laagveensoort die dit jaar in grotere aantallen voorkwam dan in voorgaande jaren.
- Vuurlibel: verrassende verschijning in 2008 in Hollands Ankeveen van deze in noordelijke richting oprukkende soort. Deze soort werd na een aantal jaren afwezigheid verleden jaar weer aangetroffen maar niet in 2012.
- Gevlekte witsnuitlibel: Deze soort is dit jaar meer gezien dan in alle voorgaande jaren. Ook landelijk werd dit verschijnsel waargenomen.

5.2 Bespreking gebieden

Gebieden:

- Hollands Ankeveen (bestaand): door de afwisseling van het landschap en de kleine wateren met oeverbegroeiing is hier een beschut milieu ontstaan waar veel libellensoorten zich thuis voelen. Dit resulteert dan ook in de hoogste aantallen soorten (zowel doelsoorten als overige soorten).
- Hollands Ankeveen (bestaand): in de voorgaande jaren vond steeds begrazing plaats met runderen. Dit jaar werd er laat in het seizoen gemaaid. Daarbij kan opgemerkt worden dat door de drassige ondergrond op een aantal plekken de volledige vegetatie werd weggemaaid.
- Hollands Ankeveen (nieuw ingericht): met name het vele open water zorgt voor een winderig milieu waar veel soorten moeite mee hebben. De afwezigheid van begroeiing helpt hierbij niet. Maar de verwachting is dat dit de komende jaren zal veranderen. Om echter tot een (oever)vegetatie te komen die voldoende beschutting biedt voor libellen zullen echter nog wel wat jaren nodig zijn.

5.3 Vergelijking 2008 – 2012 (bestaand)

De vergelijking over 2008 – 2012 van het al bestaande deel van het gebied (Tabel 17):

- Doelsoorten: in 2012 zijn vijf van de zeven soorten waargenomen. Totaal zijn zes doelsoorten gezien waarbij alleen de Groene glazenmaker ontbreekt (door gebrek aan plekken met Krabbescheer).

Libellen Inventarisatie Hollands Ankeveen 2012

- Overige soorten: de samenstelling van de soorten wisselt nogal over de jaren. Totaal nu 22 soorten.
- Totaal aantal soorten: totaal zijn in het al bestaande gebied nu 28 soorten aangetroffen wat een heel goed resultaat is na vijf jaren inventariseren. Daarbij moet wel aangetekend worden dat ook hier de samenstelling wisselt. Dertien soorten zijn in alle vijf inventarisatiejaren waargenomen.

Hollands Ankeveen (bestaand)						
Vergelijking 2008 - 2012						
Doelsoorten	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
Vroege glazenmaker	X	X	X	X	X	X
Groene glazenmaker						
Grote keizerlibel	X	X	X	X	X	X
Glassnijder	X	X	X	X	X	X
Bruine korenbout	X	X	X	X	X	X
Vuurlibel	X					X
Gevlekte witsnuitlibel	X	X		X	X	X
Aantal doelsoorten soorten	6	5	4	5	5	6
Overige soorten	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
Tengere pantserjuffer	X					X
Gewone pantserjuffer		X	X	X	X	X
Houtpantserjuffer	X	X				X
Azuurwaterjuffer	X	X		X		X
Variabele waterjuffer	X	X	X	X	X	X
Watersnuffel			X		X	X
Grote roodoogjuffer	X	X	X	X	X	X
Kleine roodoogjuffer	X			X	X	X
Vuurjuffer		X	X		X	X
Bruine winterjuffer		X	X	X		X
Lantaantje	X	X	X	X	X	X
Paardenbijter	X	X	X	X	X	X
Blauwe glazenmaker					X	X
Bruine glazenmaker				X	X	X
Smaragdlibel	X	X	X	X	X	X
Metaalglanslibel				X		X
Noordse witsnuitlibel				X	X	X
Viervlek	X	X	X	X	X	X
Gewone oeverlibel	X	X	X	X	X	X
Zwarte heidelibel		X			X	X
Bloedrode heidelibel	X	X	X	X	X	X
Steenrode heidelibel	X	X	X	X	X	X
Aantal overige soorten	13	15	13	16	17	22
Totaal aantal soorten	19	20	17	21	22	28

Tabel 17 Vergelijking 2008 - 2012 (bestaand)

5.4 Vergelijking 2009 – 2012 (nieuw ingericht)

De vergelijking over 2009 tot en met 2011 (in 2008 was het gebied nog niet heringericht en ook niet bezocht) van het nieuw ingerichte deel van het gebied (Tabel 13):

- Doelsoorten: in 2012 zijn twee van de zeven soorten waargenomen (in 2009 maar één). Totaal zijn vier doelsoorten gezien. Maar gezien de variatie over de jaren kan niet uitgesloten worden dat de soorten zwervers uit het naastliggende gebied en dat ze zich hier niet voortplanten.
- Overige soorten: totaal nu 12 soorten.
- Totaal aantal soorten: totaal zijn nu 16 soorten aangetroffen.

Hollands Ankeveen (nieuw ingericht) Vergelijking 2009 - 2012						
Doelsoorten	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
Vroege glazenmaker		X	X	X		X
Groene glazenmaker						
Grote keizerlibel					X	X
Glassnijder			X	X	X	X
Bruine korenbout						
Vuurlibel				X		X
Gevlekte witsnuitlibel						
Aantal doelsoorten soorten		1	2	3	2	4
Overige soorten	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
Gewone pantserjuffer			X	X	X	X
Houtpantserjuffer						
Azuurwaterjuffer						
Variabele waterjuffer		X	X	X	X	X
Watersnuffel				X	X	X
Grote roodoogjuffer		X		X	X	X
Kleine roodoogjuffer					X	X
Vuurjuffer						
Bruine winterjuffer						
Lantaanttje		X	X	X	X	X
Paardenbijter				X	X	X
Smaragdlibel				X	X	X
Viervlek		X	X	X	X	X
Gewone oeverlibel				X	X	X
Zwarte heidelibel						
Bloedrode heidelibel			X	X	X	X
Steenrode heidelibel			X		X	X
Aantal overige soorten		4	6	10	12	12
Totaal aantal soorten		5	8	13	14	16

Tabel 18 Vergelijking 2009 – 2012 (nieuw ingericht)

5.5 Overige soorten

Buiten de waarnemingen van de onderzochte libellen zijn ook nog een aantal andere soorten waargenomen:

- Zwanenbloem (beschermde plant)
- Ringslang
- Grote zilverreiger
- Watersnip
- Haas
- Moerassprinkhaan

Foto 4 Haas

6. Literatuur

Bos, F. e.a. – Veldgids Libellen (2007) KNNV Uitgeverij 5^e druk

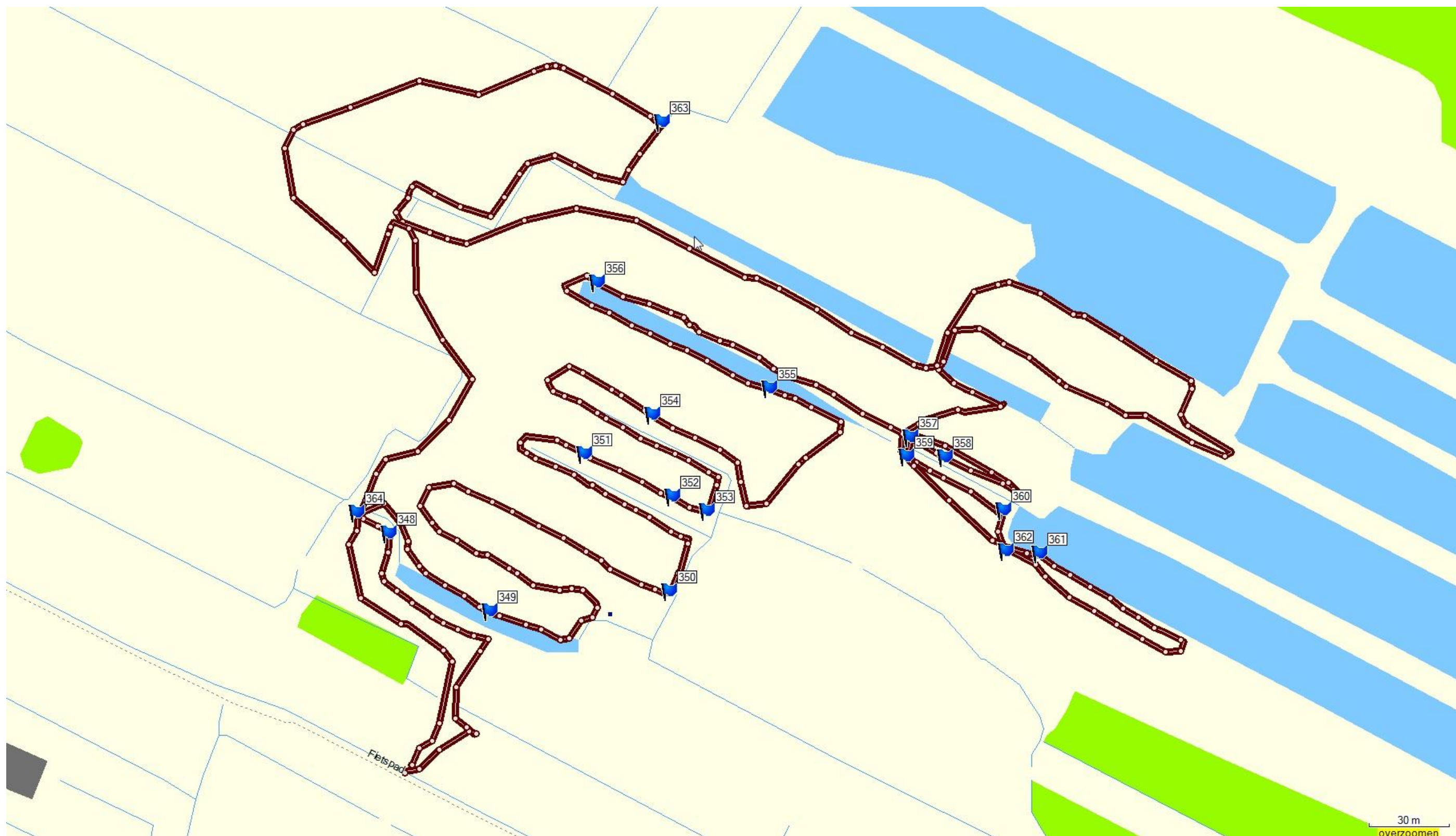
Dijkstra, K.D. – Field Guide to the Dragonflies of Britain and Europe (2006) British Wildlife Publishing

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie – Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen (Brachytron Jrg.11(2), augustus 2008)

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie – De Nederlandse Libellen (Odonata) (2002) KNNV Uitgeverij

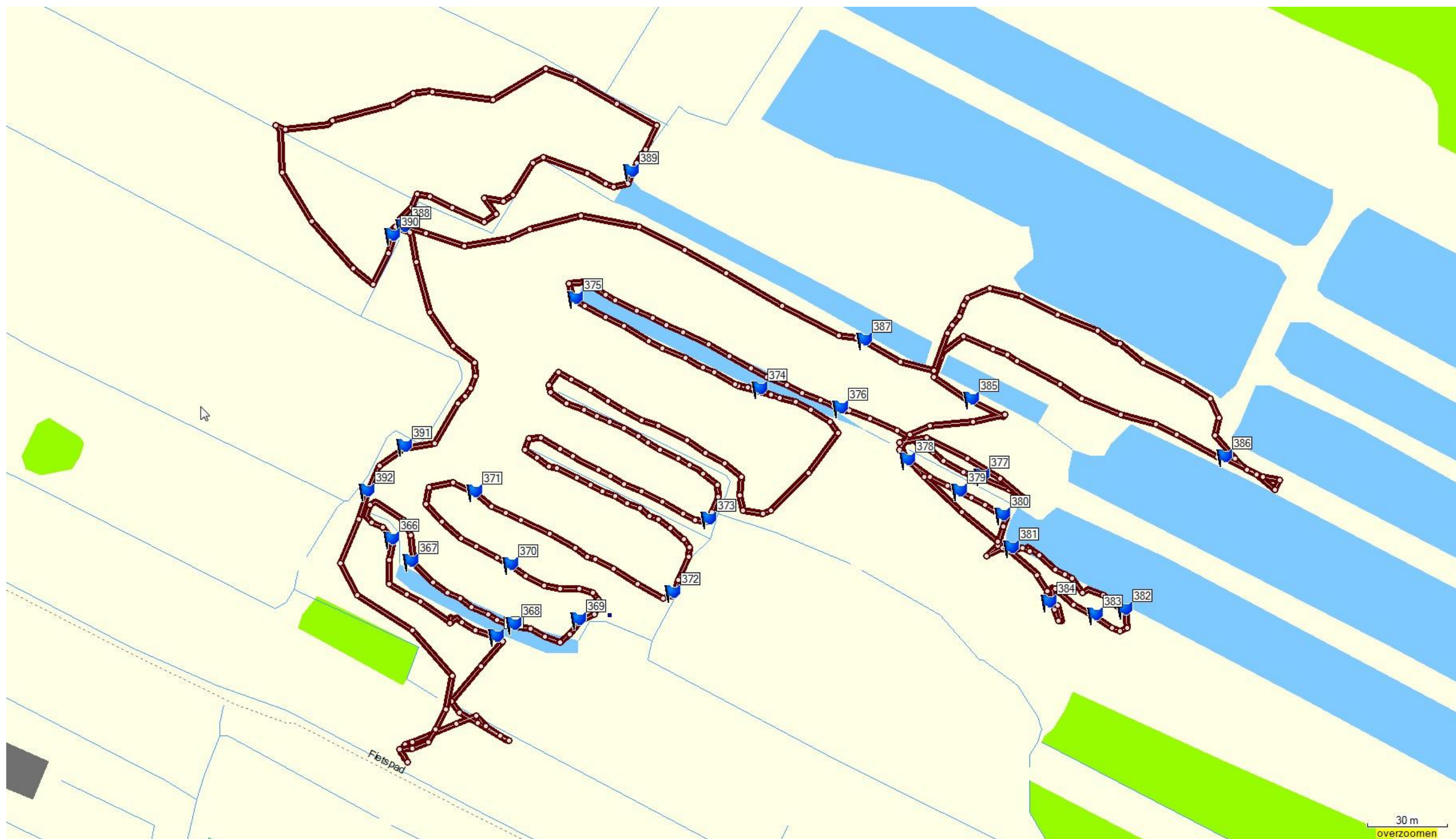

Foto 5 Zwanebloem

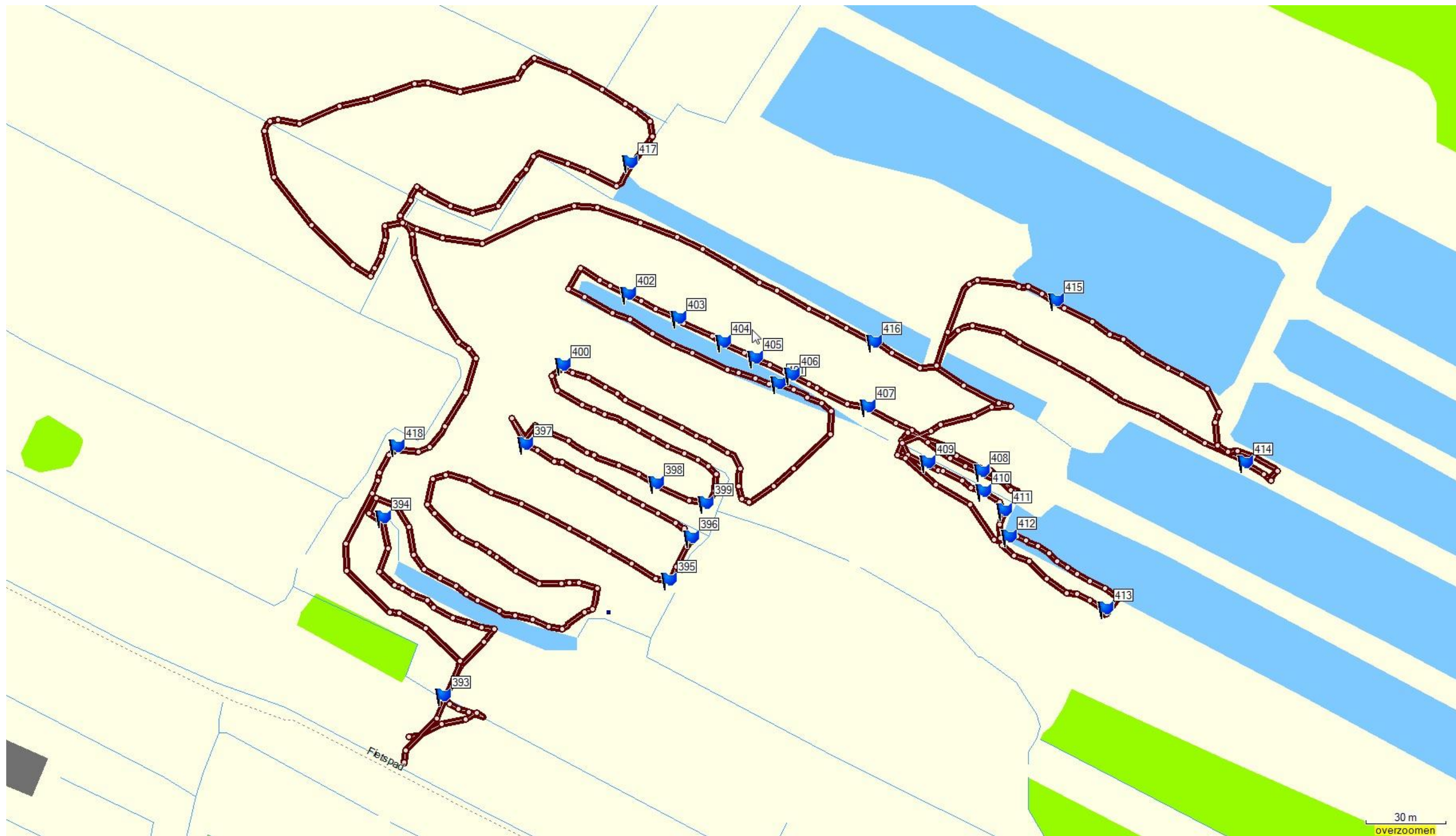
Route Hollands Ankeveen 21-05-2012

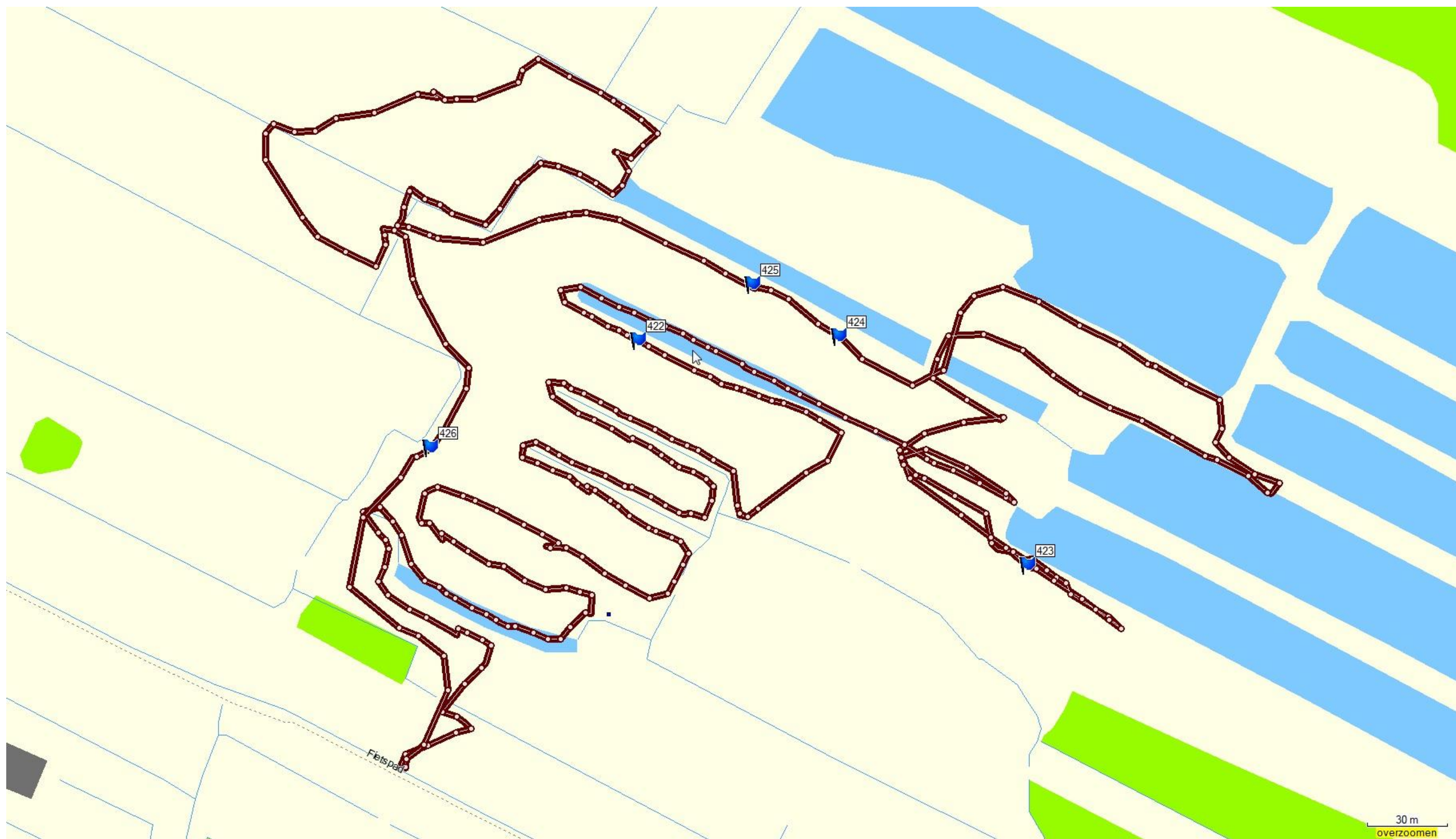
Route Hollands Ankeveen 24-05-2012

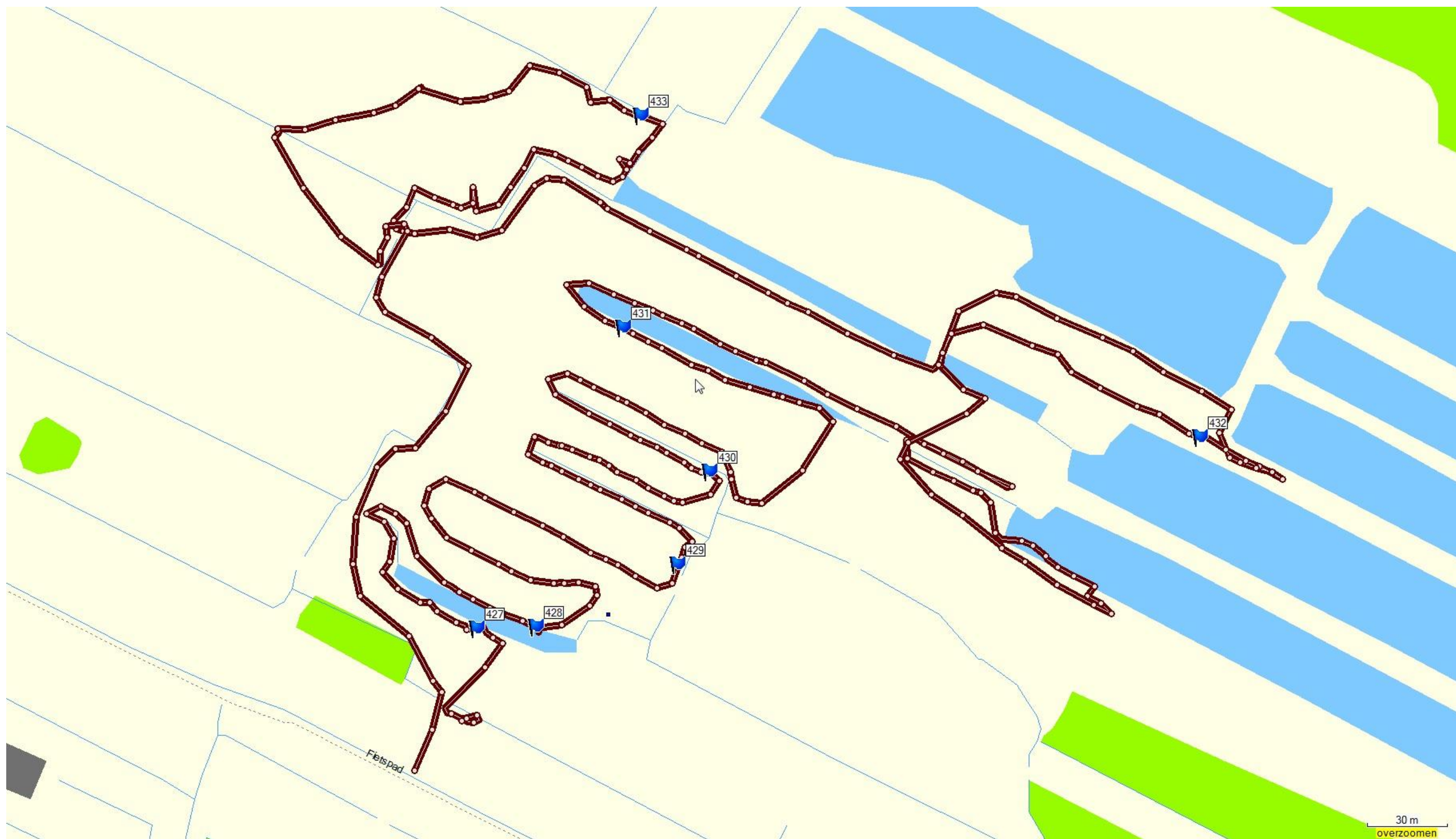
Route Hollands Ankeveen 02-06-2012

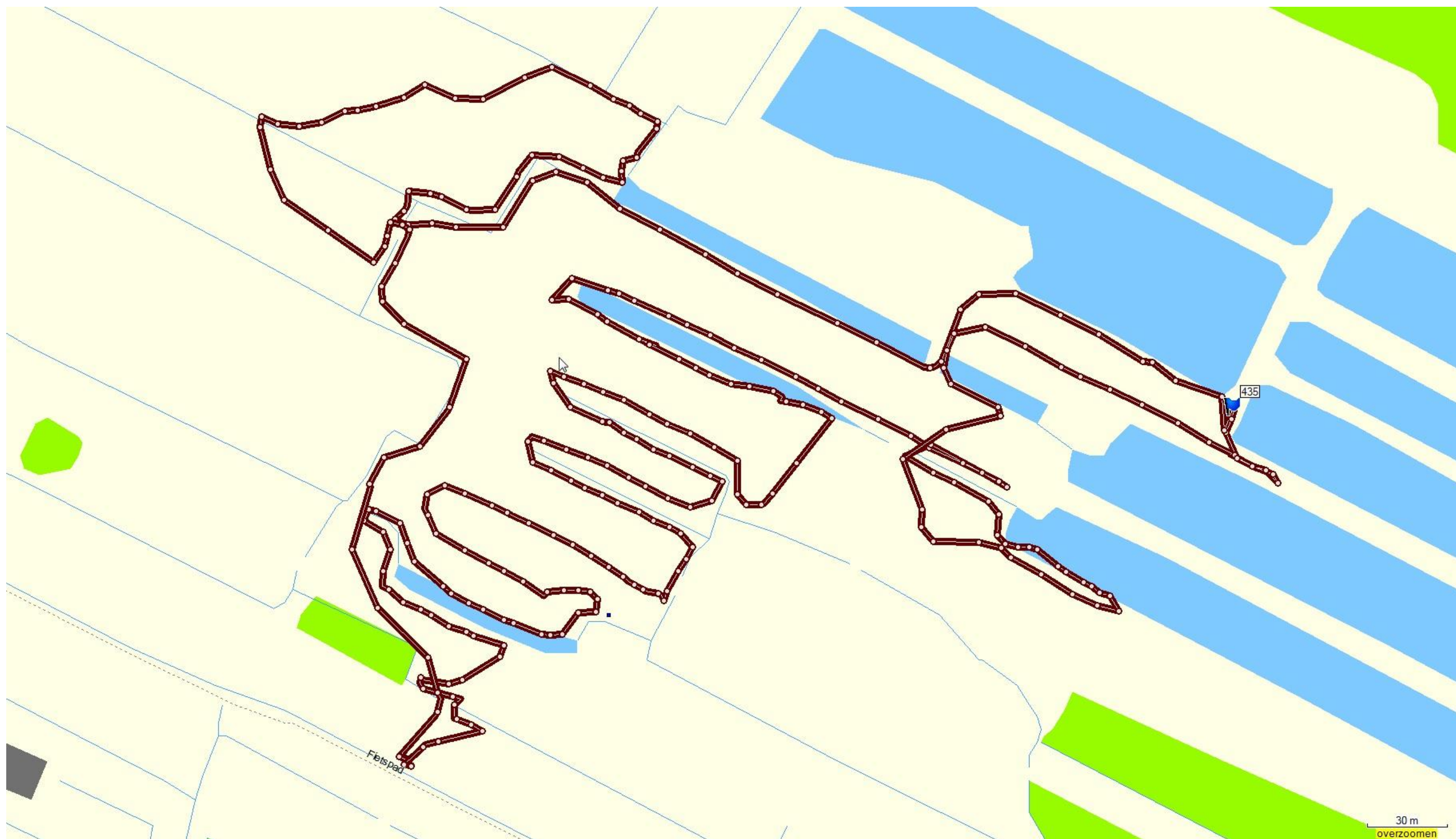
Route Hollands Ankeveen 07-07-2012

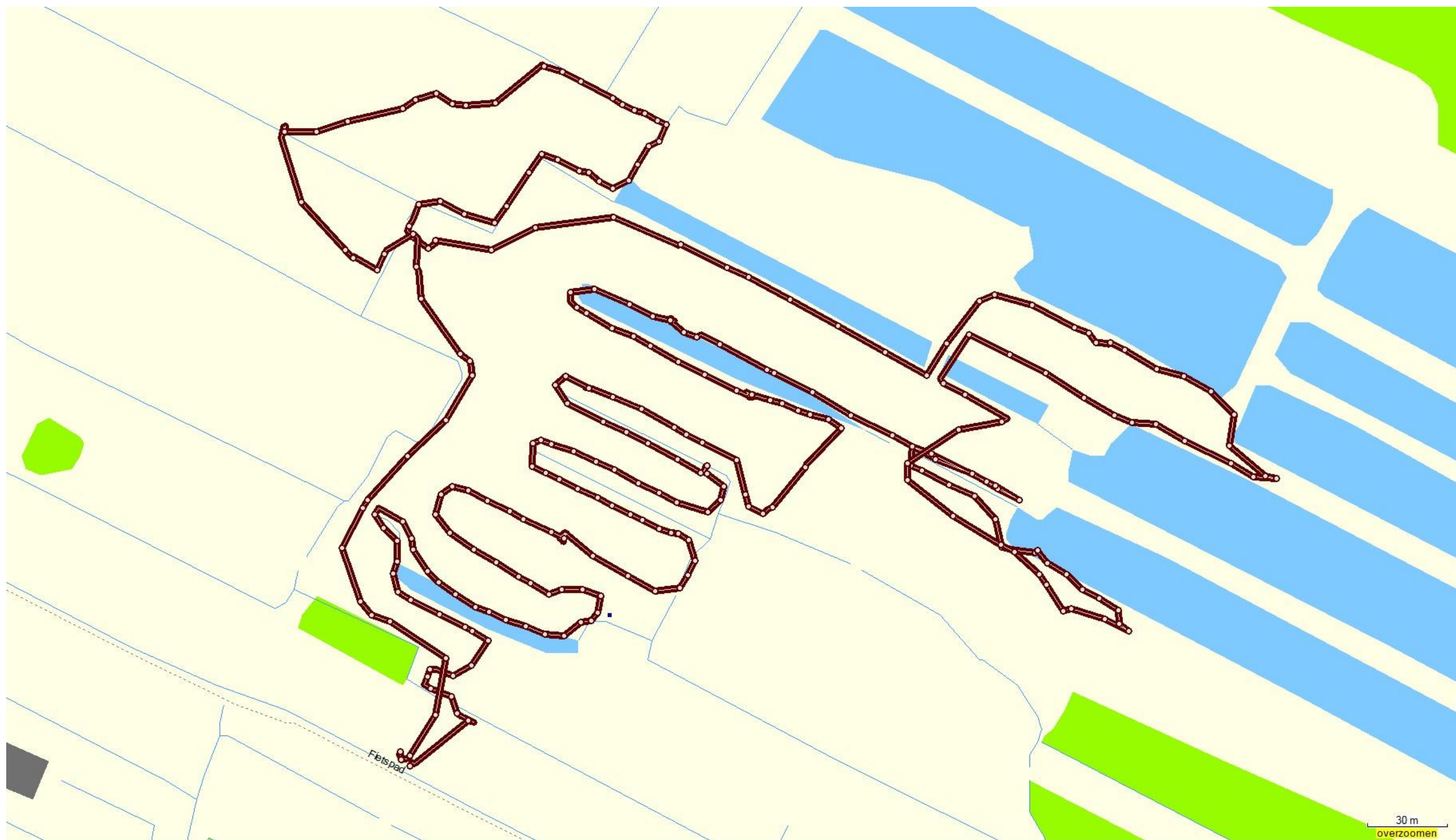
Route Hollands Ankeveen 23-07-2012

Route Hollands Ankeveen 12-08-2012

Route Hollands Ankeveen 02-09-2012